

EPIDEMIOLOGISCH BULLETIN VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

In dit nummer vindt u een overzicht van de gemelde infectieziekten voor 1996. Hoewel het netwerk van de verplichte aangifte op de eerste plaats bedoeld is om controle of structurele preventiemaatregelen te kunnen nemen, hebben de geregistreerde data ook hun surveillance belang. Met andere woorden samen met de resultaten van andere peilmodellen (laboratoriumpeilnet, huisartsenpeilnet en andere) kunnen deze data gebruikt worden om

een zicht te krijgen op de orde van grootte van infectieziekten in de populatie. In een afzonderlijk rapport, dat gratis kan verkregen worden, gaat men verder in op de validiteit van de geregistreerde data.

In een tweede artikel worden de HIV- en de aids-data voor hetzelfde jaar voorgesteld. Aids-data worden op federaal niveau en via een vrijwillig meldingscircuit geregistreerd.

Artikelen

Overzicht van de meldingen van besmettelijke ziekten in Vlaanderen voor 1996¹

K. De Schrijver²

De melding van besmettelijke ziekten is in Vlaanderen wettelijk gestructureerd via het decreet van 5 april 1995.

Doel van deze wetgeving is de preventie van secundaire gevallen van infectieziekten. Via het meldingscircuit krijgt de overheid de kans na te gaan of de nodige maatregelen genomen zijn om nieuwe of secundaire infecties te voorkomen. Zo dit niet het geval is kunnen in samenspraak met de behandelende arts aanvullende maatregelen genomen worden.

Hoewel profylaxe en controlemaatregelen vooropstaan is dit netwerk hoe dan ook een bestand dat informatie biedt over de orde van grootte, de aard van de patiënten en andere aanvullende epidemiologische parameters. In het rapport worden dan ook de verschillende gegevens van het voorbije jaar weergegeven. De geregistreerde ziekten zijn diegene die opgenomen zijn in het decreet. Hierbij maakt men onderscheid tussen drie groepen van ziekten. De indeling is gebaseerd op

Artikelen

Overzicht van de meldingen van besmettelijke ziekten in Vlaanderen voor 1996.

Aids in België, situatie op 31 december 1996.

Registratieoverzichten

**tuberculose
peillaboratoria
besmettelijke ziekten**

Redactie

K. DE SCHRIJVER (GI)
A. FORIER (GI)
L. MAHIEU (UZA)
A. SMIS (GI)
P. VAN DAMME (UIA)
V. VAN CASTEREN (WIV)
F. VAN LOOCK (WIV)
D. WILDEMEERSCH (GI)

Redactiesecretariaat

R. IDEMA
J. DILLEN
Gezondheidsinspectie Antwerpen
Copernicuslaan 1 bus 5
2018 Antwerpen

TEL. 03/224.62.04
FAX. 03/226.62.01

Verantwoordelijke uitgever
F. DONDEYNE

¹ Deze tekst is een samenvatting van het rapport dat op de Gezondheidsinspectie gratis te verkrijgen is.

² Gezondheidsinspectie Antwerpen.

basis van de urgentie van te nemen maatregelen. Voor de groepen A en B geldt een meldingsplicht voor artsen en laboratoria, voor groep C geldt die enkel voor artsen.

Naar de toekomst zullen de gegevens van het laboratoriumnetwerk mee verwerkt worden in de overzichtstabellen. Ook zal de ge-

vensopvraging nog verder gestandaardiseerd worden. Dit kan leiden tot een grotere validiteit van de data. Het verzamelen van deze gegevens en het verwerken is een activiteit waar de verschillende leden van de equipe van de gezondheidsinspectie bij betrokken zijn en dit zowel in de buitendiensten als op het hoofdbestuur.

Opmerking:

De tabel kinkhoest 1996 vormt een correctie op de tabel die gepubliceerd is in het nummer 16 van ons Epidemiologisch Bulletin en waarin een fout geslopen was.

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP - AFDELING P.S.G. - GEZONDHEIDSINSPECTIE									
MELDINGEN INFECTIEZIEKTEN - VLAAMSE GEMEENSCHAP - Vlaanderen 1996					TOTAAL				
Provincie	ANTWERPEN	LIMBURG	OOST-VLAANDEREN 1,34	VLAAMS-BRABANT 0,99	WEST-VLAANDEREN 1,12	1996	1995	1994	1993
Aantal inwoners (in miljoen)	1,63	0,77	1,34	0,99	1,12	5,86	5,86	5,84	5,8
INFECTIEZIEKTEN									
GROEP A									
Botulisme									
Febris recurrens							1		
Hondsdolheid							5		
Malaria (1)									
Pest									
Poliomyelitis									
Hemorragische koorts (2)									
Vlektyfus					2	2			
GROEP B									
Brucellose	1		2	3	1	7	5	3	1
Bulkyfus	5	1				6	9	11	6
Cholera								3	
Difterie									
Gele koorts									
Hantavirus-infectie	1	1		1		3			
Mening. Haemoph. infl. b (3)	2	2		5	1	5	1	4	11
Legionellose	2	3	2	1		6	4		
Leptospirose	51	15	24	24	58	172	164	98	91
Meningococcose	1	3	2		3	9	6	1	5
Psittacose									
Trichinose									
Tuberculose	127	148	102	120	116	613			
GROEP C									
Gonorrroe	25	1	5	2	1	34	50	30	30
Hepatitis A	74	44	42	38	20	218	177	141	172
Hepatitis B	43	14	44	16	8	125	68	51	48
Hepatitis C	29	4	43	12	18	106	52	14	13
Kinkhoest	4		1	3		8	3	3	
Listeriose	7	4	5	8	2	26	8	1	
Miltvuur									
Protozoaire besm. c.z.s. (4)									
Rickettsiose (5)			1	5	31	1	2	1	49
Scabiës	89	49	75			249	125	81	37
Shigellose	15	6	25		4	50	64	31	35
Syfilis	4	3	3	2	2	14	30	10	19
Tetanus			2	1		3	3		
Gastro-enteritis (> 2 g.) (6)	13	2	2	3	4	24	26	9	
Scabiës	9	5	6	4	1	25	11		
V.T.I. (7)	13	2	2	3	4	24	26		
Collectieve aan- doeningen									
DECREET VAN 05 APRIL 1995 <i>Indeling in functie van afnemende urgentiemaatregelen</i> Groep A : aan te geven door elke arts en elk laboratorium binnen de 24 uur. Groep B : aan te geven door elke arts en elk laboratorium binnen de 48 uur. Groep C : aan te geven door elke arts binnen de 48 uur.									

(1) Malaria, waarbij vermoed wordt dat de besmetting op het Belgische grondgebied gebeurde.

(2) Hemoragische koorts en andere ernstige virusziekten zoals Ebola-, Lassa- en Marburgkoorts.

(3) Meningitis ten gevolge van Haemophilus influenzae serotype b.

(4) Protozoaire besmettingen van het centrale zenuwstelsel.

(5) Rickettsiosen, andere dan vlektyfus.

(6) Elk gastro-enteritisincident, dat ten minste 3 gevallen telt in dezelfde leefgemeenschap en in 1 week wordt veroorzaakt door dezelfde kiem.

(7) Voedseltoxi-infecties

Gemelde buiktyfusgevallen in Vlaanderen 1996						Gezond. Insp.
Nr.	Datum	Provincie	Leeftijd	Geslacht	Beroep	Bron
1	maart	Limburg	26 jaar	m	/	import Indonesië
2	september	Antwerpen	8 jaar	v	/	import Gabon
3	september	Antwerpen	6 jaar	v	/	import Marokko
4	september	Antwerpen	12 jaar	m	/	secundair geval aan nr. 3
5	september	Antwerpen	2 jaar	m	/	secundair geval aan nr. 3
6	september	Antwerpen	9 jaar	m	/	import Marokko

Gemelde collectieve voedseltoxi-infecties in Vlaanderen 1996						Gezond. Insp.	
Nr.	Datum	Provincie	Aantal zieken	Aard van de groep	Kiem	Verdacht voedsel	Besmettingsbron
1	jan-96	Antwerpen	2	gezin	Salmonella species	eiersalade	ei
2	feb-96	Antwerpen	8	restaurant	?	spaghetti	?
3	mei-96	Limburg	5	gezin	Salmonella enteritidis	tiramisu	ei
4	mei-96	Limburg	3	RVT	Salmonella bovis	?	?
5	mei-96	West-Vlaanderen	3	wielerwedstrijd	?	gehakt	ei
6	jun-96	Antwerpen	3	restaurant	Salmonella enteritidis	roomijs	ei
7	jun-96	Antwerpen	80	feest	Salmonella enteritidis	eieren	ei
8	jun-96	Oost-Vlaanderen	4	gezin	Salmonella enteritidis	mayonaise	ei
9	jun-96	Vlaams-Brabant	6	barbecue	Salmonella species	?	?
10	jul-96	Antwerpen	5	gezin	Salmonella typhimurium	roomijs	ei
11	jul-96	Vlaams-Brabant	30	barbecue	Salmonella species	?	?
12	jul-96	West-Vlaanderen	4	gezin	Salmonella enteritidis	vissaus	ei
13	jul-96	West-Vlaanderen	30	klanten slager	Salmonella enteritidis	gehakt	ei
14	aug-96	Antwerpen	12	rustoord	Salmonella enteritidis	eieren	ei
15	aug-96	Antwerpen		gezin	Salmonella species	gehakt	?
16	sep-96	Antwerpen	30	restaurant	Salmonella enteritidis	aardappelpuree	ei
17	sep-96	Antwerpen	5	supermarkt	/	bloedworst	nitriet
18	sep-96	Oost-Vlaanderen	20	voetbalwedstrijd	Salmonella enteritidis	gehakt	ei
19	sep-96	West-Vlaanderen	20	voetbalwedstrijd	Salmonella enteritidis	gehakt	ei
20	okt-96	Antwerpen	3	gezin	Salmonella enteritidis	mayonaise	ei
21	okt-96	Antwerpen	14	feest	Salmonella species	?	?
22	okt-96	Antwerpen	3	gezin	Salmonella species	?	?
23	okt-96	Vlaams-Brabant	7	gezin	Salmonella enteritidis	?	?
24	nov-96	Antwerpen	5	bakker	Salmonella enteritidis	?	?

Meldingen van meningokokkeninfecties in Vlaanderen 1996						Gezond. Insp.
provincie aantal inwoners	Antwerpen +/- 1.630.000	Limburg +/- 770.000	Oost-Vlaanderen +/- 1.340.000	Vlaams-Brabant +/- 990.000	West-Vlaanderen +/- 1.120.000	Totaal +/- 5.860.000
1990	18	7	7	6	7	45
1991	19	3	6	7	4	39
1992	21	8	15	17	13	74
1993	48	10	16	9	8	91
1994	48	8	12	13	19	100
1995	55	16	28	27	46	172
1996	51	15	24	24	58	172

Collectieve scabiësmeldingen Vlaanderen 1996					Gezond. Insp.
Nr.	Datum	Provincie	Locatie	Aantal betrokkenen	Interventie
1	januari	Antwerpen	gezin	5	collectieve behandeling
2	januari	Antwerpen	beschutte werkplaats	15	collectieve behandeling
3	januari	Antwerpen	kleuterklas	19	collectieve behandeling
4	januari	Oost-Vlaanderen	rusthuis	79	collectieve behandeling
5	januari	Oost-Vlaanderen	ziekenhuis	70	collectieve behandeling
6	februari	Antwerpen	kinderopvangverblijf	12	collectieve behandeling
7	februari	Antwerpen	gezin	4	collectieve behandeling
8	februari	Limburg	hotelschool	70	collectieve behandeling
9	februari	Oost-Vlaanderen	jeugdtehuis	54	collectieve behandeling
10	maart	Limburg	rustoord	70	collectieve behandeling
11	maart	Oost-Vlaanderen	gezin	3	collectieve behandeling
12	april	Limburg	gezin	4	collectieve behandeling
13	juni	Limburg	rustoord	72	collectieve behandeling
14	juni	Oost-Vlaanderen	gezin	5	collectieve behandeling
15	oktober	Antwerpen	rustoord	50	collectieve behandeling
16	oktober	Antwerpen	verzorgingstehuis	150	collectieve behandeling
17	november	Antwerpen	gezin	5	collectieve behandeling
18	november	Limburg	gezin	5	collectieve behandeling
19	november	Limburg	gezin	4	collectieve behandeling
20	november	Antwerpen	gezin	7	collectieve behandeling
21	december	West-Vlaanderen	gezin	4	collectieve behandeling
22	december	West-Vlaanderen	gezin	3	collectieve behandeling

Overzicht kinkhoestgevallen in Vlaanderen 1996					Gezond. Insp.
Nr.	Datum	Provincie	Leeftijd	Geslacht	Vaccinatie status
1	januari	Vlaams-Brabant	4 mnd	m	/
2	februari	Oost-Vlaanderen	7 jaar	m	onvolledig
3	mei	Antwerpen	5 jaar	m	OK
4	juni	Vlaams-Brabant	2 mnd	m	/
5	juni	Vlaams-Brabant	14 jaar	v	OK
6	juni	Antwerpen	2 mnd	m	onvolledig
7	oktober	Antwerpen	11 jaar	v	OK
8	oktober	Antwerpen	10 jaar	v	OK

Gemelde collectieve gastro-enteritis (geen voedseltoxi-infectie) in Vlaanderen 1996						Gezond. Insp.
Nr.	Datum	Provincie	Aantal zieken	Aard van de groep	Kiem	Besmettingsbron
1	februari	Antwerpen	7	scholieren	virale gastro-enteritis	persoon - persoon
2	maart	Antwerpen	5	gezin	virale gastro-enteritis	persoon - persoon
3	maart	Antwerpen	40	bejaardentehuis	virale gastro-enteritis	persoon - persoon
4	maart	Antwerpen	3	gezin	virale gastro-enteritis	persoon - persoon
5	april	Antwerpen	43	bejaardentehuis	virale gastro-enteritis	persoon - persoon
6	september	Oost-Vlaanderen	42	jeugdkamp	Shigella sonnei	persoon - persoon
7	september	Antwerpen	26	crèche	Salmonella enteritidis	indirect feco - oraal
8	november	Antwerpen	8	kleuterschool	Giardia lamblia	indirect feco - oraal

Tuberculose-incidentie per 100.000 inwoners in het Vlaams Gewest per provincie en nationaliteit			
Provincie	Belgen	niet-Belgen	Totaal
Antwerpen	7,7	59,2	11,0
Vlaams Brabant	8,9	36,9	10,4
Limburg	11,0	31,6	12,8
Oost-Vlaanderen	7,2	60,0	8,8
West-Vlaanderen	9,7	27,6	10,0
Vlaams Gewest	8,6	46,6	10,4

AIDS IN BELGIË

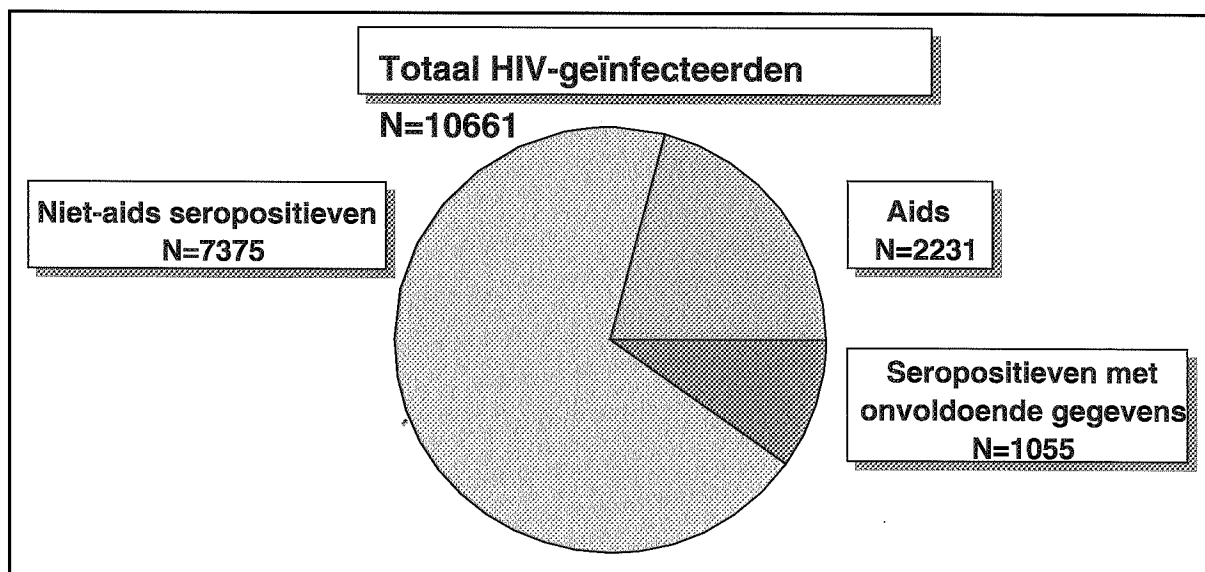
Situatie op 31 december 1996¹

Vanaf het begin van de epidemie tot 31 december 1996 werden in België in totaal 10.661 personen aangegeven die geïnfecteerd zijn met het HIV. Voor 1055 onder hen hebben we onvoldoende gegevens om een eventuele

dubbeltelling uit te sluiten. Daarom werden die personen niet meegeteld in de hierna volgende analyses. In feite zijn er dus in België tussen 9606 en 10.661 geïnfecteerde

personen aangegeven. In dezelfde periode werden 2231 aids-patiënten geregistreerd. Dit betekent dus dat 7375 personen wel geïnfecteerd zijn met HIV maar die nog geen aids hebben ontwikkeld.

Figuur 1: Verdeling van de met HIV-geïnfecteerde personen op 31 december 1996

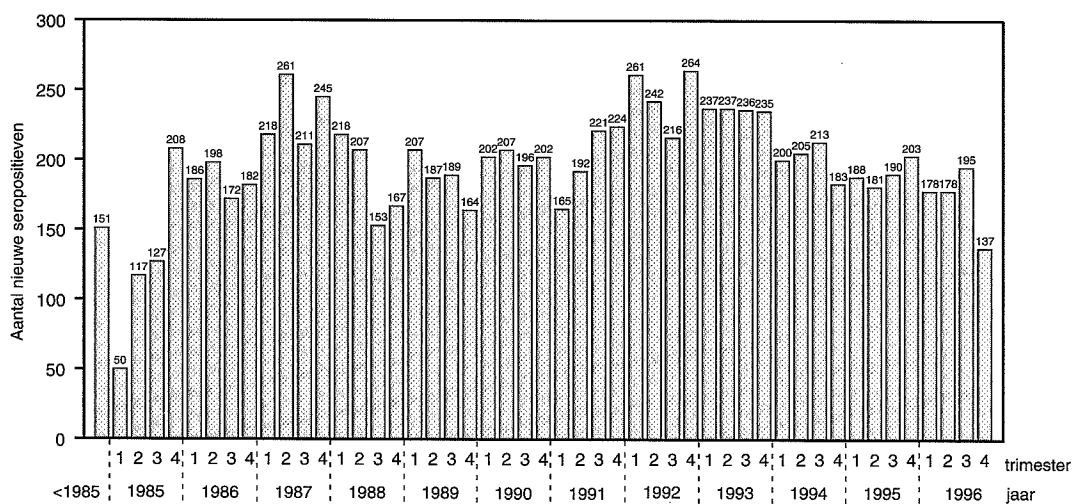

Tussen 1987 en 1993 werden er in België gemiddeld 71 nieuwe HIV-geïnfecteerden per maand geregistreerd, dat

is 2 à 3 per dag. Sinds 1994 daalde dit gemiddelde tot 64 nieuwe diagnoses per maand. Die dalende trend van de laat-

ste 36 maanden moet nog op langere termijn bevestigd worden.

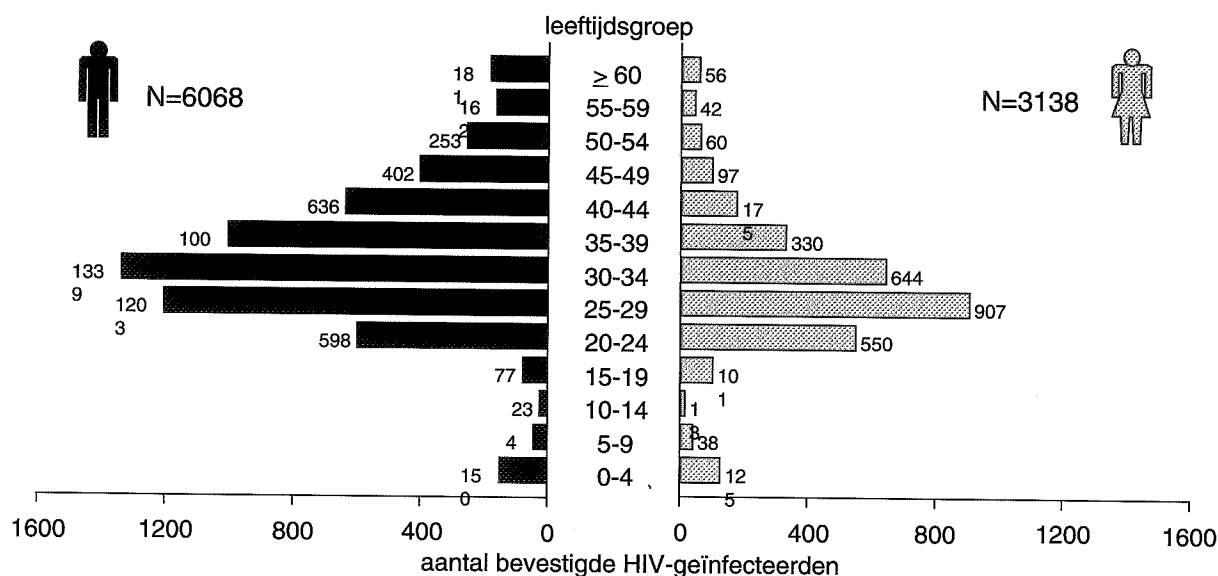
Figuur 2: Evolutie van het aantal nieuwe seropositieven per trimester

¹ Dit artikel is slechts een selectie uit het driemaandelijks rapport (44 WIV).

De leeftijd en het geslacht zijn voor 9206 patiënten (95,8%) bekend. Bij de geïnfecteerden vindt men bijna tweemaal zoveel mannen als vrouwen. De leeftijdsklassen zijn die van 30-34 jaar bij de mannen en die van 25-29 jaar bij de vrouwen.

Figuur 3: Verdeling van de geïnfecteerde personen per geslacht en leeftijd

Registratieoverzichten

VRGT Tuberculose registratie

Periode van 1/1/97 tot en met 1/9/97

Provincie	Geslacht			Nationaliteit			Tuberculose type					Totaal
	man	vrouw	onbepaald	Belg	niet-Belg	onbepaald	1	2	3	4	5	
Antwerpen	62	23	0	55	29	1	62	11	12	0	0	85
Limburg	27	15	0	35	7	0	32	7	3	0	0	42
Oost-Vlaanderen	25	13	0	36	2	0	27	8	3	0	0	38
Vlaams-Brabant	41	24	0	54	11	0	46	13	6	0	0	65
West-Vlaanderen	28	10	0	24	13	1	26	8	4	0	0	38
Totaal	183	85	0	204	62	2	193	47	28	0	0	268

Tuberculose type:

- 1) long- of luchtwegtuberculose
- 2) andere respiratoire tuberculose
- 3) extra-respiratoire tuberculose (exclusief meningitis)
- 4) meningitis
- 5) lokalisatie onbekend

Meldingen van infectieziekten

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP - AFDELING P.S.G. - GEZONDHEIDSINSPECTIE							MAAND	JAAR
MELDINGEN INFECTIEZIEKTEN - VLAAMSE GEMEENSCHAP							7	1997
Provincie	ANTWERPEN	VLAAMS-BRABANT	LIMBURG	OOST-VLAANDEREN	WEST-VLAANDEREN	TOTAAL	AANTAL GEVALLEN	
Aantal inwoners (in miljoen)	1,63	0,99	0,77	1,35	1,12	5,86	VORIGE MAAND	VANAF 01/01/97
INFECTIEZIEKTEN								
GROEP A								
Botulisme						0	0	3
Febris recurrens						0	0	0
Hondsdolheid						0	0	0
Malaria (1)				1		1	0	1
Pest						0	0	0
Poliomyelitis						0	0	0
Hemorragische koorts (2)						0	0	0
Vlektyfus						0	0	0
GROEP B								
Brucellose			1			1	0	3
Buiktyfus			1			1	0	1
Cholera						0	0	0
Difterie						0	0	0
Gele koorts						0	0	0
Hantavirus-infectie						0	0	0
Mening. Haemoph. infl. b (3)						0	1	5
Legionellose						0	0	4
Leptospirose						0	0	0
Meningococcose	5	2	3	1	3	14	14	124
Psittacose						0	0	0
Trichinose						0	0	0
Tuberculose	51	2	1	26	12	92	72	435
GROEP C								
Gonorrhoe	1			1		2	2	23
Hepatitis A	4	1	1			6	13	164
Hepatitis B	1	2	1		1	5	2	46
Hepatitis C	2		3	6	4	15	5	54
Kinkhoest						0	0	3
Listeriose						0	0	12
Miltvuur						0	0	0
Protozoaire besm. c.z.s. (4)						0	0	0
Rickettsiose (5)						0	0	3
Scabiës	3			8	2	13	5	115
Shigellose	3		1			4	0	13
Syfilis		1				1	1	7
Tetanus						0	0	1
Gastro-enteritis (> 2 g.) (6)	4	1	2			7	2	20
Collectieve aan- doeningen								
Scabiës			1	1		2	0	8
V.T.I. (7)	3	1	2			6	2	13
						0	0	0
						0	0	0
DECREET VAN 05 APRIL 1995 <i>Indeling in functie van afnemende urgentiemaatregelen</i>			(1) Malaria, waarbij vermoed wordt dat de besmetting op het Belgische grondgebied gebeurde. (2) Hemorragische koortsen en andere ernstige virusziekten zoals Ebola-, Lassa- en Marburgkoorts. (3) Meningitis tengevolge van Haemophilus influenzae serotype b. (4) Protozoaire besmettingen van het centrale zenuwstelsel. (5) Rickettsiosen, andere dan vlektyfus. (6) Elk gastro-enteritisincident, dat ten minste 3 gevallen telt in dezelfde leefgemeenschap en in 1 week wordt veroorzaakt door dezelfde kiem. (7) Voedseltoxi-infecties					
Groep A : aan te geven door elke arts en elk laboratorium binnen de 24 uur.								
Groep B : aan te geven door elke arts en elk laboratorium binnen de 48 uur.								
Groep C : aan te geven door elke arts binnen de 48 uur.								

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOLKSGEZONDHEID - LOUIS PASTEUR

Dienst Epidemiologie
Dr Frank VAN LOOCK
Mevr. Geneviève DUCOFFRE

Fax: 02/642.54.10
Email: f.vanloock@ihe.be
Tel.: 02/642.57.77

Peillaboratoria netwerk

Aantal gediagnosticeerde gevallen gedurende de observatieperiode (weken 32 tot 35)
en cumulatief sinds het begin van het jaar (weken 01 tot 35)

KIEMEN / VIRUSSEN weken	BRUSSEL		VLAANDEREN		WALLONIE		ONBEKEND ^a		TOTAAL	
	32-35	01-35	32-35	01-35	32-35	01-35	32-35	01-35	32-35	01-35
ADENOVIRUS	11	128	10	123	1	33	0	10	22	294
BORRELIA BURGDORFERI	3	3	11	32	14	70	1	2	29	107
CAMPYLOBACTER	41	253	327	2.153	117	670	11	55	496	3.131
CHLAMYDIA PNEUMONIAE	0	5	1	28	13	93	0	4	14	130
CHLAMYDIA PSITTACI	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
CHLAMYDIA TRACHOMATIS	15	87	13	154	5	109	0	21	33	371
CRYPTOCOCCUS ^d	0	6	1	4	0	3	0	2	1	15
CRYPTOSPORIDIUM	3	15	28	95	20	167	0	4	51	281
E. COLI (VTEC+EHEC) ^d	0	6	1	15	1	3	0	1	2	25
E. HISTOLYTICA ^d	2	37	12	98	10	31	0	2	24	168
GIARDIA	10	110	66	470	21	188	0	22	97	790
H. INFLUENZAE ^c	1	31	5	172	1	94	0	11	7	308
HANTAVIRUS ^d	0	1	0	1	0	23	0	0	0	25
HEPATITIS A	8	36	11	88	8	112	0	8	27	244
INFLUENZA A	0	198	0	120	0	33	0	36	0	387
INFLUENZA B	0	39	0	40	0	15	0	1	0	95
L. PNEUMOPHILA (BACT.+SEROL.)	0	5	0	5	0	1	0	0	0	11
LISTERIA ^d	0	0	1	14	3	5	0	0	4	19
MYCOPLASMA PNEUMONIAE	9	75	29	350	16	261	8	39	62	725
N. GONORRHOEAE	2	10	7	33	0	17	0	3	9	63
N. MENINGITIDIS ^{c+d}	4	28	7	115	3	50	0	4	14	197
PARAINFLUENZA	1	66	2	53	1	31	0	3	4	153
PLASMODIUM ^d	5	39	23	142	11	38	1	5	40	224
RSV	0	129	0	358	0	329	1	60	1	875
SHIGELLA	16	33	19	60	3	10	1	3	39	106
S. PNEUMONIAE ^c	1	90	10	546	7	247	0	32	18	915
S. PYOGENES ^c	0	12	1	85	4	65	0	4	5	166
Y. ENTEROCOLITICA	4	15	20	217	8	58	2	4	34	294
TOTAAL	136	1.457	605	5.572	267	2.757	25	336	1.033	10.122
% deelname ^b	57	76	75	90	63	85			69	87

^a onbekende postcode

^b deelname percentage van de peillaboratoria : aantal opgestuurde formulieren / aantal verwachte formulieren

^c diepe localisaties

^d referentielaboratorium + peillaboratoria